

Dato: 11. marts 2014

Udvalget for Landdistrikter og Øer

Ministeren for by, bolig og landdistrikters besvarelse af spørgsmål nr. 96, ULØ alm. del. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Damgaard Larsen (V).

Spørgsmål nr. 96:

Vil ministeren give en nøjere beskrivelse af hvilke økonomiske incitamenter der benyttes i Norge til at gøre det attraktivt for unge at flytte til yderområderne, f.eks. nedslag i studieged, nedslag i elregning, ekstra børnepenge, skattefordele etc.?

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra Danmarks ambassade i Oslo, der oplyser følgende:

"Politikken vedrørende hvad der i spørgsmålet betegnes som "yderområder" falder inden for den norske distrikts- og regionalpolitik. Politikens overordnede formål er at fremme økonomisk- og social udvikling og dermed fastholde og øge befolkningsandelen i dele af landet, som ligger langt fra de større, urbaniserede områder.

Distrikts- og regionalpolitikken omfatter en række tiltag, som kan være geografisk afgrænset og/eller rettet mod bestemte målgrupper. De forskellige tiltag er spredt ud over adskillige ministerier, styrelser, amter og kommuner, selvom det overordnede ansvar for distrikts- og regionalpolitik ligger i Kommunal- og Moderniseringsdepartementet.

Der er ikke en samlet politik, der skal gøre det attraktivt for unge at flytte til yderområderne. Der er imidlertid instrumenter, som specielt tilgodeser unge og/eller kan være af særlig interesse for børnefamilier.

Det gælder f.eks. også støtte til unge iværksættere (entreprenørskab), herunder det offentligt/private initiativ Ungt Entreprenørskab og programmer under Innovasjon Norge.

Hertil kommer tiltag i amts- eller kommunalt regi samt generelle ordninger som etableringstilskud, mentorordninger og lignende, hvor der på det ikke-statslige niveau kan tilføres supplerende midler, der retter sig særligt mod bestemte gruppe, herunder unge mennesker.

Det mest markante udtryk for distrikts- og regionalpolitikken udgør den såkaldte "Tiltakssonen", som omfatter to afsidesliggende, tyndtbefolkede områder i Nordnorge – Finnmark og Nord-Troms. De politiske virkemidler består her af fire hovedelementer:

- Erhvervsrettede initiativer i form af generelle skatte- og afgiftslettelser og selektive indsatser i form af støtte til investeringer og erhvervsfremme;
- Personrettede tiltag i form af lavere skatter og afgifter;
- Ændring af love og regler med henblik på at støtte eksisterende og fremme etablering af nye virksomheder;
- Udbygning af såkaldt "kompetencemæssig og fysisk infrastruktur".

Det er hensigten, at disse tiltag skal bidrage til en konkurrencemæssig fordel og virke på lang sigt til gavn for hele regionen.

Tiltag, som primært må formodes at være til fordel for yngre mennesker, er eftergivelse af op til 10 % af oprindeligt studielån dog maksimalt 25.000 NOK og ekstra børnetilskud (statslig omkostning 76,1 mio. NOK i 2014). Der knytter sig visse nærmere betingelser for opnåelse af disse fordele.

De nævnte virkemidlers gennemslag i de omtalte regioner består foruden ovennævnte, som særligt tilgodeser yngre mennesker, af:

- Fritagelse for arbejdsgiverafgift. Der er i Norge indført differentieret arbejdsgiverafgift. Landet er opdelt i en række zoner, hvor der svares fra 0 til 14 % i afgift. "Tiltakssonen" er helt fritaget for arbejdsgiverafgift. Den samlede omkostning heraf var i 2010 2,1 mia. NOK, og skønnes at være af samme størrelsesorden i 2014.
- Reduceret personskat. Den reducerede personskat fremkommer ved et særligt fradrag (omkostning 234 mio. NOK), en generelt lavere skattesats ("felleskat"), (omkostning 557 mio. NOK), og en reduceret topskat (omkostning 38 mio. NOK). Den samlede statslige omkostning herfor i 2014 er 829 mio. NOK.
- Lavere elafgift for erhvervsvirksomheder og i et vist omfang tillige for husholdninger (samlet omkostning 200 mio. NOK i 2014).
- Endvidere kan virksomheder i områder med dårligt udbygget infrastruktur opnå transporttilskud.

I en analyse/gennemgang af virkemidlerne i "tiltakssonen" vurderes det, at de personrettede tiltag, skattelettelse, nedskrivning af studielån og øget børnetilskud har bidraget til at fastholde og tiltrække personer i aldersgruppen 18-40 år og navnlig personer med højere uddannelser.

I tillæg til de omtalte foranstaltninger sker der også i Norge en udflytning af statslige institutioner til mindre byer med henblik på at tiltrække ressourcestærke borgere til disse områder."

Med venlig hilsen

Carsten Hansen